

انتشار امواج در محیط متخلخل

معادلات خاک اشباع
انتشار امواج در خاک اشباع
انتشار امواج در خاک غیر اشباع

Dr. Hasan Ghasemzadeh

3

انتشار امواج در محیط متخلخل

معادلات خاک اشباع
انتشار امواج در خاک اشباع
انتشار امواج در خاک غیر اشباع

Dr. Hasan Ghasemzadeh

4

انتشار امواج در محیط متخلخل

معادلات خاک اشباع

معادلات حاکم

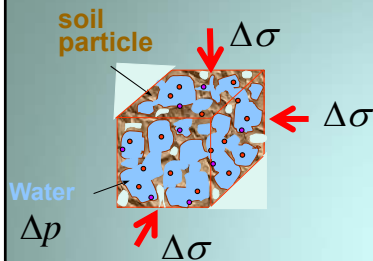
بقای جرم آب و دانه‌های جامد
بقای ممنتوم آب و دانه‌های جامد
معادلات ساختاری و سازگاری

Dr. Hasan Ghasemzadeh

5

معادلات خاک اشباع

Undrained compression of a porous medium

$$\sigma = \sigma' + \alpha p$$

$$\sigma' = \frac{-1}{C_m} \varepsilon$$

$$d\varepsilon = -C_m d\sigma'$$

$$\Delta V_f = -nC_f \Delta p V$$

$$\Delta V_s = -(1-n)C_s \Delta p V$$

C_f compressibility of the pore fluid

C_s compressibility of the solid

v fluid velocity

w Solid velocity

α Biot's coefficient

C_m compressibility of the porous medium

$$S_p = nC_f + (\alpha - n)C_s \quad \text{storativity}$$

$$\rho = n\rho_f + (1-n)\rho_s \quad \text{total density}$$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

6

معادلات خاک اشباع

Conservation of mass

pore fluid

$$\frac{\partial(n\rho_f)}{\partial t} + \frac{\partial(n\rho_f v)}{\partial x} = 0$$

فرض $\frac{d\rho_f}{dp} = \rho_f C_f$

$$\rho_f \frac{\partial n}{\partial t} + n \frac{\partial \rho_f}{\partial p} \frac{\partial p}{\partial t} + \rho_f \frac{\partial(nv)}{\partial x} + v \frac{\partial(n\rho_f)}{\partial x} \approx 0$$

$$\frac{\partial n}{\partial t} + n C_f \frac{\partial p}{\partial t} + \frac{\partial(nv)}{\partial x} = 0$$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

7

معادلات خاک اشباع

Conservation of mass

solid

$$\frac{\partial[(1-n)\rho_s]}{\partial t} + \frac{\partial[(1-n)\rho_s w]}{\partial x} = 0$$

فرض $\frac{\partial \rho_s}{\partial t} = \frac{\rho_s C_s}{1-n} \left(\frac{\partial \sigma}{\partial t} - n \frac{\partial p}{\partial t} \right)$

$$-\frac{\partial n}{\partial t} + C_s \left(\frac{\partial \sigma}{\partial t} - n \frac{\partial p}{\partial t} \right) + \frac{\partial(w)}{\partial x} - \frac{\partial(nw)}{\partial x} = 0$$

حذف $\frac{\partial n}{\partial t}$ در بقای جرمها

$$n(C_f - C_s) \frac{\partial p}{\partial t} + C_s \frac{\partial \sigma}{\partial t} + \frac{\partial w}{\partial x} + \frac{\partial(n(v-w))}{\partial x} = 0$$

or $S_p \frac{\partial p}{\partial t} + \alpha \frac{\partial w}{\partial x} = S_p \frac{\partial p}{\partial t} + \alpha \frac{\partial \varepsilon}{\partial x} = - \frac{\partial(n(v-w))}{\partial x}$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

8

معادلات خاك اشباع

Conservation of momentum

$$\text{fluid} \quad n\rho_f \frac{\partial v}{\partial t} + \tau n\rho_f \frac{\partial(v-w)}{\partial t} = -n \frac{\partial p}{\partial x} - \frac{n^2 \mu}{\kappa} (v-w)$$

τ tortuosity factor,

κ Intrinsic permeability of the porous medium m^2

$$\text{specific discharge} \quad q = n(v-w)$$

$$\text{In the absence of acceleration terms} \quad q = -\frac{\kappa}{\mu} \frac{\partial p}{\partial x} \quad \text{Darcy's law}$$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

9

معادلات خاك اشباع

Conservation of momentum

$$\text{fluid plus particles} \quad n\rho_f \frac{\partial v}{\partial t} + (1-n)\rho_s \frac{\partial w}{\partial t} = -\frac{\partial \sigma}{\partial x}$$

$$\sigma = \sigma' + \alpha p \quad n\rho_f \frac{\partial v}{\partial t} + (1-n)\rho_s \frac{\partial w}{\partial t} = -\frac{\partial \sigma'}{\partial x} - \alpha \frac{\partial p}{\partial x}$$

particles

$$(1-n)\rho_s \frac{\partial w}{\partial t} - \tau n\rho_f \frac{\partial(v-w)}{\partial t} = -\frac{\partial \sigma'}{\partial x} - (\alpha-n) \frac{\partial p}{\partial x} - \frac{n^2 \mu}{\kappa} (v-w)$$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

10

معادلات خاک اشباع

Constitutive equation

one-dimensional case
$$m_v \frac{\partial \sigma'}{\partial x} = - \frac{\partial w}{\partial t}$$

m_v one-dimensional compressibility of the porous medium

$$m_v = \frac{1}{K + \frac{4}{3}G} \rightarrow \text{confined modulus}$$

K Bulk modulus

G Bulk modulus

Creep and irreversible plastic deformations can be considered

Dr. Hasan Ghasemzadeh

11

معادلات خاک اشباع

System of Equation

basic equations for the propagation of plane waves in a porous medium

total mass conservation
$$\alpha \frac{\partial w}{\partial x} + S_p \frac{\partial p}{\partial t} = - \frac{\partial (n(v-w))}{\partial x}$$

total momentum
$$n\rho_f \frac{\partial v}{\partial t} + (1-n)\rho_s \frac{\partial w}{\partial t} = - \frac{\partial \sigma'}{\partial x} - \alpha \frac{\partial p}{\partial x}$$

momentum of the pore fluid
generalization of Darcy's law
$$n\rho_f \frac{\partial v}{\partial t} + \tau n\rho_f \frac{\partial (v-w)}{\partial t} = -n \frac{\partial p}{\partial x} - \frac{n^2 \mu}{\kappa} (v-w)$$

stress-strain relation of the soil skeleton
$$m_v \frac{\partial \sigma'}{\partial x} = - \frac{\partial w}{\partial t}$$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

12

انتشار امواج در محیط متخلخل

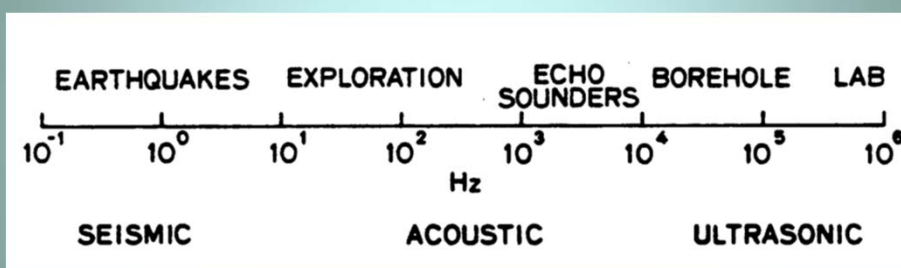
معادلات خاک اشباع
انتشار امواج در خاک اشباع
انتشار امواج در خاک غیر اشباع

Dr. Hasan Ghasemzadeh

13

انتشار امواج در محیط متخلخل

محدوده تغییرات امواج با توجه به کاربردها

انتشار امواج در محیط متخلخل اشباع

• روابط تنش - کرنش

$$-\phi p = (Qv_m + Rv_f)$$

$$-\sigma_{ij} - (1-\phi)p\delta_{ij} = 2\mu_m(\varepsilon_{ij} - \frac{1}{3}v_m\delta_{ij}) + (Kv_m + Qv_f)\delta_{ij}$$

$$v_m = \varepsilon_{11} + \varepsilon_{22} + \varepsilon_{33} \quad v_f = e_{11} + e_{22} + e_{33} \quad \text{انبساط حجمی فازهای اسکلت و سیال}$$

 δ_{ij} دلتای کرونکر

$$K = \frac{(1-\phi)(1-\phi - K_m/K_s)K_s + \phi K_s K_m/K_f}{1-\phi - K_m/K_s + \phi K_s/K_f} \quad \text{ثوابت گدانکن}$$

$$Q = \frac{(1-\phi)(1-\phi - K_m/K_s)\phi K_s}{1-\phi - K_m/K_s + \phi K_s/K_f}$$

$$R = \frac{\phi^2 K_s}{1-\phi - K_m/K_s + \phi K_s/K_f}$$

انتشار امواج در محیط متخلخل اشباع

• معادله مومنتوم فاز سیال:

$$-\phi \partial_i p = \partial_i (\rho_{12} v_j + \rho_{22} w_j) - b_0 (v_j - w_j)$$

• معادله مومنتوم فاز جامد:

$$-\partial_j \sigma_{ij} - (1-\phi) \partial_i p = \partial_i (\rho_{11} v_j + \rho_{12} w_j) + b_0 (v_j - w_j)$$

$$b_0 = \frac{\eta \phi^2}{k_0}$$

$$\rho_{12} = -\phi \rho_f (\tau - 1)$$

$$\rho_{22} = \phi \rho_f - \rho_{12}$$

$$\rho_{11} = (1-\phi) \rho_s - \rho_{12}$$

$$\tau = 1 - 0.5(1 - 1/\phi)$$

انتشار امواج در محیط متخلخل اشباع

- از ترکیب روابط تنش - کرنش و معادلات مومنوم، معادلات موج برحسب جابه‌جایی فاز جامد و جابه‌جایی فاز سیال بصورت زیر حاصل می‌شود:

$$\rho_{12}\partial_t^2 \mathbf{u}_s + \rho_{22}\partial_t^2 \mathbf{u}_f - b_0\partial_t(\mathbf{u}_s - \mathbf{u}_f) = C\nabla\nabla \cdot \mathbf{u}_s + R\nabla\nabla \cdot \mathbf{u}_f$$

$$\rho_{11}\partial_t^2 \mathbf{u}_s + \rho_{12}\partial_t^2 \mathbf{u}_f + b_0\partial_t(\mathbf{u}_s - \mathbf{u}_f) = F\nabla\nabla \cdot \mathbf{u}_s - G\nabla \times \nabla \times \mathbf{u}_s + Q\nabla\nabla \cdot \mathbf{u}_f$$

$$F = K + 4\mu_m/3$$

$\mathbf{u}_s, \mathbf{u}_f$ جابه‌جایی فازهای اسکلت و سیال

- برای حل بردار جابه‌جایی فاز جامد و فاز سیال را برحسب پتانسیل موج فشاری و پتانسیل موج برشی تجزیه می‌کنیم. سپس سیستم معادله دیفرانسیل جزئی بدست آمده را با استفاده از تبدیل انتگرالی فوریه به سیستم معادلات دیفرانسیل معمولی در فضای فرکانس - عدد موج تبدیل و در نهایت روابط پراکنش امواج فشاری و برشی را بدست می‌آوریم.

انتشار امواج در محیط متخلخل اشباع

- رابطه پراکنش امواج فشاری مطابق روبرو بدست می‌آید:

$$A_1 k_p^4 + A_2 k_p^2 + A_3 = 0$$

$$A_1 = -Q^2 + FR$$

$$A_2 = (-Ra_{11} + 2Qa_{12} - Fa_{22})\omega^2$$

$$A_3 = (-a_{12}^2 + a_{11}a_{22})\omega^4$$

$$a_{11} = \rho_{11} - i\hat{b}\omega^{-1}$$

$$a_{12} = \rho_{12} + i\hat{b}\omega^{-1}$$

$$a_{22} = \rho_{22} - i\hat{b}\omega^{-1}$$

- که اعداد موج فشاری نوع اول و نوع دوم را نتیجه می‌دهد:

$$k_{p1} = \pm \sqrt{\frac{-A_2 + (A_2^2 - 4A_1A_3)^{0.5}}{2A_1}} \quad k_{p2} = \pm \sqrt{\frac{-A_2 - (A_2^2 - 4A_1A_3)^{0.5}}{2A_1}}$$

- رابطه پراکنش امواج برشی بصورت مقابل حاصل می‌شود:

$$-\mu_m a_{22}\omega^2 k_s^2 - a_{12}^2\omega^4 + a_{11}a_{22}\omega^4 = 0$$

$$k_s = \pm \sqrt{\frac{(a_{11}a_{22} - a_{12}^2)\omega^2}{\mu_m a_{22}}}$$

- که عدد موج برشی زیر را نتیجه می‌دهد:

انتشار امواج در محیط متخلخل اشباع

- با توجه به اعداد موج بدست آمده سرعت و استهلاک ذاتی طبق تعریف بصورت زیر بدست می آید:

$$c_j = \frac{\omega}{\text{Re}(k_j)} \quad \text{سرعت}$$

$$Q_j^{-1} = 2 \frac{\text{Im}(k_j)}{\text{Re}(k_j)} \quad \text{استهلاک ذاتی}$$

- که با قرار دادن $j = p_1$ ، $j = p_2$ و $j = s$ ، بترتیب سرعت و استهلاک امواج فشاری نوع اول، فشاری نوع دوم و برشی بدست می آیند

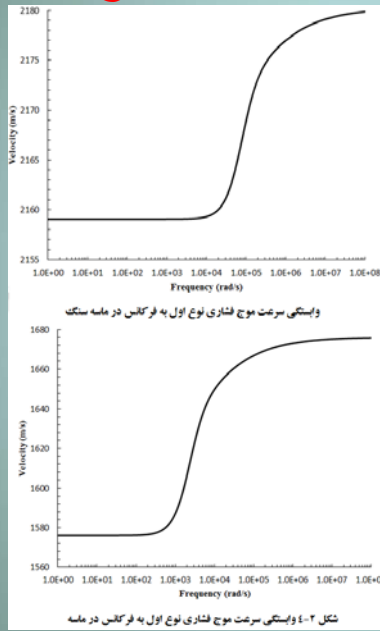
انتشار امواج در محیط متخلخل اشباع

- خصوصیات مصالح مورد استفاده:

خصوصیات ماسه سنگ و ماسه				
پارامتر	نشانه	واحد	ماسه سنگ	ماسه
تخلخل	ϕ	-	0.23	0.4
چگالی دانه های جامد	ρ_s	kg m^{-3}	2650	2600
مدول بالک اسکلت جلمد	K_m	GPa	1.021	70×10^{-3}
مدول برشی اسکلت جلمد	μ_m	GPa	1.441	35×10^{-3}
مدول بالک دانه های جامد	K_s	GPa	35	35
نفوذپذیری ذاتی	k_0	m^2	9×10^{-13}	1×10^{-10}

خصوصیات آب			
پارامتر	نشانه	واحد	مقدار
ویسکوزیته	η	Pa.s	1×10^{-3}
چگالی سیال	ρ_f	kg m^{-3}	1000
مدول بالک	K_f	GPa	2.25

انتشار امواج در محیط متخلخل اشباع

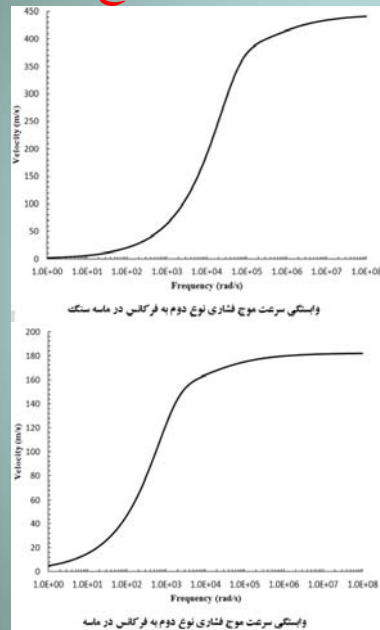

• سرعت موج فشاری نوع اول:

سرعت انتشار موج فشاری نوع اول در محدوده فرکانس پایین مستقل از فرکانس است. با افزایش فرکانس و رسیدن آن به فرکانس تبدیل وابستگی آن به سرعت افزوده و سپس کاهش می یابد.

وابستگی سرعت به فرکانس در ماسه قابل توجه تر از ماسه سنگ.

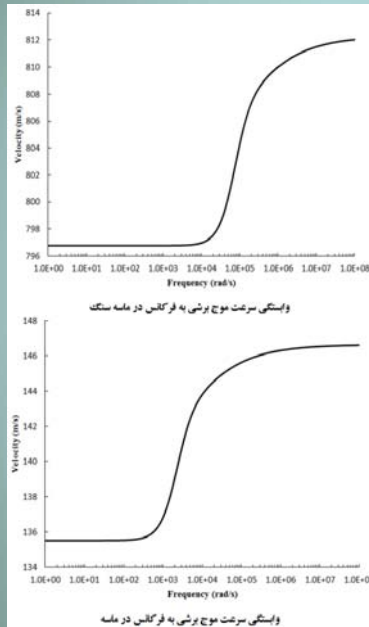
انتشار امواج در محیط متخلخل اشباع

• سرعت موج فشاری نوع دوم:

موج فشاری نوع دوم بمراتب سرعت کمتری نسبت به موج نوع دوم دارد. در محدوده فرکانس پایین سرعت بشدت به فرکانس وابسته است.

انتشار امواج در محیط متخلخل اشباع

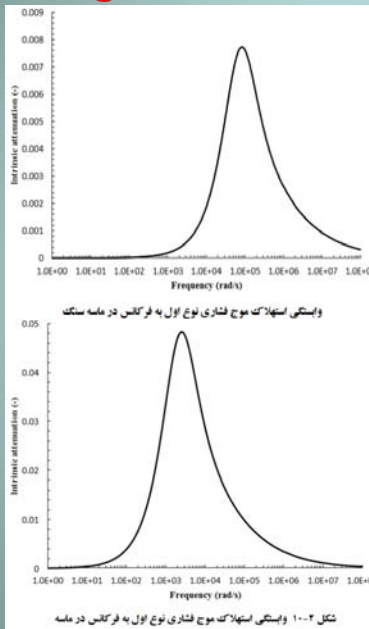

• سرعت موج برشی:

رفتار مشابه با موج فشاری نوع اول است اما وابستگی سرعت به فرکانس بسیار کمتر است.

سرعت موج برشی در ماسه سنگ بسیار بیشتر از ماسه است.

انتشار امواج در محیط متخلخل اشباع

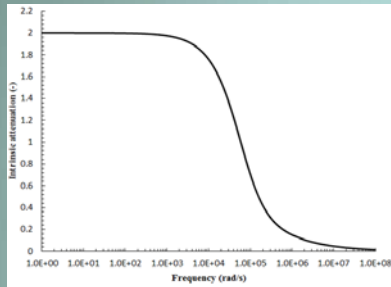
• استهلاک ذاتی موج فشاری نوع اول:

فرکانس شدت بر استهلاک ذاتی موج تاثیرگذار است. توجه شود که این استهلاک ناشی از حرکت نسبی فازهای سیال و جامد است.

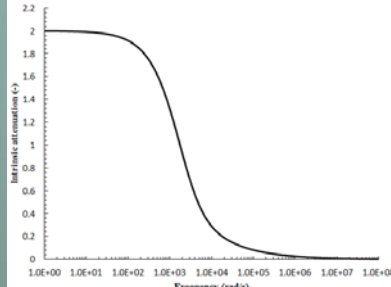
استهلاک موج فشاری نوع اول به تدریج با افزایش فرکانس، زیاد می شود. سپس، در اطراف فرکانس تبدیل به حداکثر مقدار خود می رسد و در نهایت مقدار آن شروع به کاهش یافتن می کند.

استهلاک ذاتی موج نوع اول در ماسه بمراتب از ماسه سنگ بزرگتر است.

انتشار امواج در محیط متخلخل اشباع

وابستگی استهلاک موج فشاری نوع دوم به فرکانس در ماسه سنگ

وابستگی استهلاک موج فشاری نوع دوم به فرکانس در ماسه

• استهلاک ذاتی موج فشاری نوع دوم:

بیشترین مقدار استهلاک موج فشاری نوع دوم در محدوده فرکانس پایین رخ می دهد.

با افزایش فرکانس، استهلاک این نوع موج کاهش می یابد.

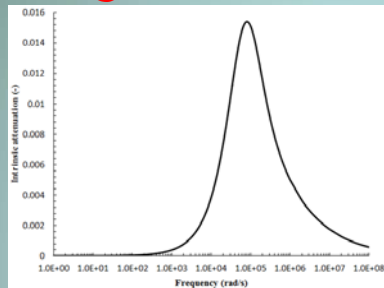
علت عمده بالا بودن استهلاک آن غیرهم فاز بودن قسمت های سیال و جامد است.

in a saturated porous medium two compressive waves can be generated,

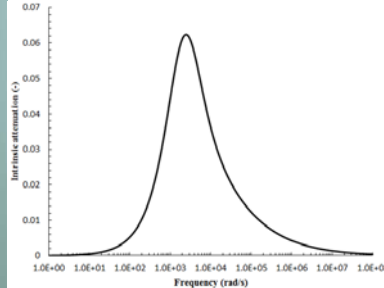
- 1- the particles and the fluid move together
- 2- they move in opposite directions.

The second wave is strongly damped, because of the friction between the soil particles and the fluid in the small pores.

انتشار امواج در محیط متخلخل اشباع

وابستگی استهلاک موج برشی به فرکانس در ماسه سنگ

وابستگی استهلاک موج برشی به فرکانس در ماسه

• استهلاک ذاتی موج برشی:

رفتار استهلاکی موج برشی مشابه با موج فشاری نوع اول می باشد. استهلاک موج برشی نیز در ماسه بزرگتر از ماسه سنگ است.

1. Ghasemzadeh H., Abounouri A.A., 2013, *Compressional and shear wave intrinsic attenuation and velocity in partially saturated soils*, Soil Dynamics Earthquake Eng., 51- page:1-8, <http://dx.doi.org/10.1016/j.soildyn.2013.03.011>.
2. Ghasemzadeh H., Abounouri A.A., 2013, *The Effect of Dynamic Permeability on Velocity and Intrinsic Attenuation of Compressional Waves in Sand*, Civil Engineering Infrastructures Journal, 46(2): 221 – 231, December 2013.
3. Ghasemzadeh H., Abounouri A.A., 2012, *Effect of subsurface hydrological properties on velocity and attenuation of compressional and shear wave in fluid-saturated viscoelastic porous media*, Journal of Hydrology, 460-461 (2012) 110-116.

حسن قاسم‌زاده، امیرعلی ابونوری ۱۳۹۲. *سرعت و استهلاک امواج فشاری در محیط زمین ساختی با الگوی اشباع تک‌فازی*، نشریه زمین شناسی مهندسی، جلد هفتم، شماره یک، بهار و تابستان ۱۳۹۲، صفحه ۱۷۰۶ - ۱۶۹۱.

Dr. Hasan Ghasemzadeh

27

Dr. Hasan Ghasemzadeh

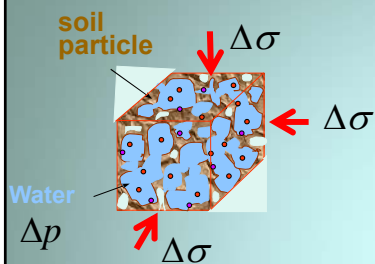
28

حل معادله موج در محیط اشباع
با فرضیات ساده کننده

Dr. Hasan Ghasemzadeh

29

Undrained compression of a porous medium

$$\sigma = \sigma' + \alpha p$$

$$\sigma' = \frac{-1}{C_m} \varepsilon$$

$$d\varepsilon = -C_m d\sigma'$$

$$\Delta V_f = -nC_f \Delta p V$$

$$\Delta V_s = -(1-n)C_s \Delta p V$$

C_f compressibility of the pore fluid

C_s compressibility of the solid

v fluid velocity

w Solid velocity

α Biot's coefficient

C_m compressibility of the porous medium

$$S_p = nC_f + (\alpha - n)C_s \quad \text{storativity}$$

$$\rho = n\rho_f + (1-n)\rho_s \quad \text{total density}$$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

30

معادلات خاک اشباع

System of Equation

basic equations for the propagation of plane waves in a porous medium

total mass conservation	$\alpha \frac{\partial w}{\partial x} + S_p \frac{\partial p}{\partial t} = - \frac{\partial(n(v-w))}{\partial x}$
total momentum	$n\rho_f \frac{\partial v}{\partial t} + (1-n)\rho_s \frac{\partial w}{\partial t} = - \frac{\partial\sigma'}{\partial x} - \alpha \frac{\partial p}{\partial x}$
momentum of the pore fluid generalization of Darcy's law	$n\rho_f \frac{\partial v}{\partial t} + \tau n\rho_f \frac{\partial(v-w)}{\partial t} = -n \frac{\partial p}{\partial x} - \frac{n^2\mu}{\kappa}(v-w)$
stress-strain relation of the soil skeleton	$m_v \frac{\partial\sigma'}{\partial x} = - \frac{\partial w}{\partial t}$

31

Dr. Hasan Ghasemzadeh

Special case: Undrained waves

permeability is very small: fluid and the solids move together $v = w$

System of Equation

$$p = - \frac{\alpha m_v}{\alpha^2 m_v + S_p} \sigma$$

$$\sigma' = - \frac{S_p}{\alpha^2 m_v + S_p} \sigma$$

soft saturated soil $C_f, C_s \Rightarrow S_p \ll m_v, \alpha = 1$

$$(K_u + \frac{4}{3}G) \frac{\partial w}{\partial x} = - \frac{\partial \sigma}{\partial t}$$

$$\rho \frac{\partial w}{\partial t} = - \frac{\partial \sigma}{\partial x}$$

undrained compression modulus

$$K_u = K + \frac{\alpha^2}{S_p} = K + \frac{\alpha^2}{nC_u + (\alpha - n)C_s}$$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

compression modulus of the dry soil

32

Special case: Undrained waves

$$\sigma - \frac{K_u + \frac{4}{3}G}{c} \omega = f_1(x + ct)$$

$$\sigma + \frac{K_u + \frac{4}{3}G}{c} \omega = f_2(x - ct)$$

wave velocity c
$$c = \sqrt{\frac{K_u + \frac{4}{3}G}{\rho}} = \sqrt{\frac{1}{\rho m_v} + \frac{\alpha^2}{\rho(nC_f + (\alpha - n)C_s)}}$$

For a completely saturated soft soil
$$K_u + \frac{4}{3}G \approx \frac{1}{n} C_f$$

$$C_f = 0.5 \times 10^{-9} \text{ m}^2/\text{N}$$

$n = 0.4, \rho = 2000 \text{ kg/m}^3 \Rightarrow c = 1600 \text{ m/s}$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

33

Special case: Rigid solid matrix

very stiff porous rock $w = 0$

disregard the stress-strain relation and the momentum balance of the solid matrix

System of Equation
$$n \frac{\partial v}{\partial x} = S_p \frac{\partial p}{\partial t}$$

$$(1 + \tau) \rho_f \frac{\partial v}{\partial t} = - \frac{\partial p}{\partial x} - \frac{n\mu}{\kappa} v$$

Response: harmonic waves
$$p(x, t) = P e^{i(\lambda(x-ct))}$$

$$v(x, t) = V e^{i(\lambda(x-ct))}$$

λ wave number $\lambda = \omega/c$ may be complex
 ω frequency of the wave is real

Substitution and combination
$$\frac{(1 + \tau) \rho_f S_p}{n} \left[1 + i \frac{n\mu}{(1 + \tau) \rho_f \omega \kappa} \right] c^2 = 1$$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

34

Special case: Rigid solid matrix

Definition

$$B = \frac{n\mu}{(1+\tau)\rho_f\omega\kappa} = \frac{ng}{(1+\tau)\omega k} \quad k = \frac{\kappa\rho_f g}{\mu}$$

κ Intrinsic permeability of the porous medium m^2
 k hydraulic conductivity of the porous medium m/s

A- For normal soil or rock $k = 10^{-4} \text{ cm/s}$ Imaginary part dominates so

$$\Rightarrow c^2 = -i \frac{\omega\kappa}{\mu S_p} \quad \lambda = \omega/c = -(1+i)\sqrt{\frac{S_p\omega\rho_f g}{2k}}$$

B- For extremely high frequencies

Real part dominates so
$$c^2 = \frac{n}{(1+\tau)\rho_f S_p} = \frac{1}{(1+\tau)\rho_f C_f}$$

waves of this type will be strongly damped by the friction with the solids

Dr. Hasan Ghasemzadeh

35

Special case: Rigid solid matrix

Example A- A soil completely saturated with water

$$\begin{aligned} \omega &= 1 \text{ s}^{-1} & \lambda &= -(1+i)\sqrt{\frac{S_p\omega\rho_f g}{2k}} \\ k &= 10^{-4} \text{ cm/s} \\ n &= 0.4 \\ S_p &= nC_f = 0.2 \times 10^{-9} \text{ m}^2/\text{N} & \Rightarrow \text{Re}(\lambda) &= 1 \text{ m}^{-1} \end{aligned}$$

the wave will be damped in the immediate vicinity of the source

Example B- A soil completely saturated with water

$$\begin{aligned} C_f &= 0.5 \times 10^{-9} \text{ m}^2/\text{N} \\ \rho_f &= 1000 \text{ kg/m}^3 \\ \tau &= 0 \end{aligned} \quad c = \sqrt{\frac{1}{(1+\tau)\rho_f C_f}} = 1400 \text{ m/s}$$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

36

گسترش موج در لایه خاک اشباع

System of Equation

total mass conservation

$$\alpha \frac{\partial w}{\partial x} + S_p \frac{\partial p}{\partial t} = -\frac{\partial(n(v-w))}{\partial x}$$

total momentum

$$n\rho_f \frac{\partial v}{\partial t} + (1-n)\rho_s \frac{\partial w}{\partial t} = -\frac{\partial\sigma'}{\partial x} - \alpha \frac{\partial p}{\partial x}$$

momentum of the pore fluid
generalization of Darcy's law

$$n\rho_f \frac{\partial v}{\partial t} + \tau n\rho_f \frac{\partial(v-w)}{\partial t} = -n \frac{\partial p}{\partial x} - \frac{n^2 \mu}{\kappa} (v-w)$$

stress-strain relation of the soil skeleton

$$m_v \frac{\partial\sigma'}{\partial x} = -\frac{\partial w}{\partial t}$$

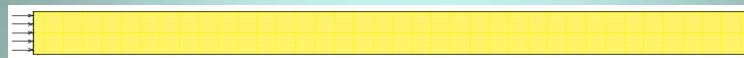
Dr. Hasan Ghasemzadeh

37

گسترش موج در لایه خاک اشباع

حل تحلیلی

general periodic pore pressure at the free end of a very long column

فرض جواب

$$p(x,t) = P e^{i(\lambda x + \omega t)}$$

$$\sigma'(x,t) = S e^{i(\lambda x + \omega t)}$$

$$v(x,t) = V e^{i(\lambda x + \omega t)}$$

$$w(x,t) = W e^{i(\lambda x + \omega t)}$$

 ω given frequency λ Unknown wave number
Maybe complex number

Substitution

$$n\lambda V + (\alpha - n)\lambda W = S_p \omega P$$

$$m_v \omega S = -\lambda W$$

$$n\rho_f \omega V + (1-n)\rho_s \omega W = -\lambda S - \alpha \lambda P$$

$$(1+\tau)n\rho_f \omega V - \tau n\rho_f \omega W = -n\lambda P + \frac{i n^2 \mu}{\kappa} (V - W)$$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

38

گسترش موج در لایه خاک اشباع

Dimensionless parameters

$$d_f = \rho_f / \rho,$$

$$d_s = \rho_s / \rho,$$

$$a = \frac{n\mu}{\kappa\rho_f\omega} = \frac{ng}{k\omega},$$

$$b = S_p / m_v,$$

$$\lambda^2 = \rho m_v \omega^2 \gamma^2.$$

$$c^2 = \frac{1}{\rho m_v},$$

$$\gamma = \frac{c\lambda}{\omega}$$

The homogeneous system of equations has a non-zero solution only if

$$A(\gamma)^4 + B(\gamma)^2 + C = 0$$

$$A = n,$$

$$B = -n(1-n)d_s - [(\alpha-n)^2 + \alpha^2\tau]d_f - (1+\tau)d_f b + iad_f(\alpha^2 + b),$$

$$C = [(1-n)d_s + \tau]d_f b - iad_f b.$$

$$\lambda_1 = \pm(q_1 + ir_1)(\omega/c) \quad \lambda_2 = \pm(q_2 + ir_2)(\omega/c)$$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

39

گسترش موج در لایه خاک اشباع

جواب

$$p = A_p \exp[-(\omega/c)(r_1 - iq_1)x] \exp(i\omega t) + B_p \exp[-(\omega/c)(r_2 - iq_2)x] \exp(i\omega t),$$

$$w = A_w \exp[-(\omega/c)(r_1 + iq_1)x] \exp(i\omega t) + B_w \exp[-(\omega/c)(r_2 - iq_2)x] \exp(i\omega t),$$

$$\sigma' = A_s \exp[-(\omega/c)(r_1 - iq_1)x] \exp(i\omega t) + B_s \exp[-(\omega/c)(r_2 - iq_2)x] \exp(i\omega t),$$

$$v = A_v \exp[-(\omega/c)(r_1 - iq_1)x] \exp(i\omega t) + B_v \exp[-(\omega/c)(r_2 - iq_2)x] \exp(i\omega t).$$

$$\frac{A_v}{A_w} = -\frac{\alpha-n}{n} - \frac{(1-ad_f-\gamma_1^2)b}{n(d_fb-\alpha\gamma_1^2)},$$

$$\frac{B_v}{B_w} = -\frac{\alpha-n}{n} - \frac{(1-ad_f-\gamma_2^2)b}{n(d_fb-\alpha\gamma_2^2)}.$$

$$\frac{A_w}{A_p} = \frac{(d_fb-\alpha\gamma_1^2)cm_v}{(1-ad_f-\gamma_1^2)\gamma_1},$$

$$\frac{B_w}{B_p} = \frac{(d_fb-\alpha\gamma_2^2)cm_v}{(1-ad_f-\gamma_2^2)\gamma_2}.$$

$$\frac{A_s}{A_w} = -\frac{\gamma_1}{cm_v},$$

$$\frac{B_s}{B_w} = -\frac{\gamma_2}{cm_v},$$

کاهندگی با فاصله

boundary conditions

$$x = 0 : \sigma' = (1-\alpha)p_0 \exp(i\omega t),$$

$$x = 0 : p = p_0 \exp(i\omega t).$$

$$\frac{A_p}{p_0} = \frac{[d_fb-\gamma_2^2 + (1-\alpha)(1-ad_f)](1-ad_f-\gamma_1^2)}{(\gamma_1^2-\gamma_2^2)(\alpha-\alpha^2d_f-bd_f)},$$

$$\frac{B_p}{p_0} = -\frac{[d_fb-\gamma_1^2 + (1-\alpha)(a-ad_f)](1-ad_f-\gamma_2^2)}{(\gamma_1^2-\gamma_2^2)(\alpha-\alpha^2d_f-bd_f)}.$$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

40

گسترش موج در لایه خاک اشباع

جواب

Approximation of the solution

For real soils $k\omega$ often very small and $a = \frac{ng}{k\omega}$ will be very large
A, B and C may be approximated by

$$A = n \quad B = iad_f(\alpha^2 + b) \quad C = iad_f b$$

Possible solution for $x \geq 0$

$$\Rightarrow \gamma_1 = -\sqrt{\frac{b}{a^2 + b}}, \quad \gamma_2 = -(1-i)\sqrt{\frac{c^2}{2c_v\omega}}$$

one-dimensional consolidation coefficient of the porous medium $c_v = \frac{k}{\rho_f g(\alpha^2 m_v + S_p)}$

wave is noticeable only for a distance $L = 4\sqrt{2c_v/\omega}$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

41

گسترش موج در لایه خاک اشباع

جواب

$$c_2 = \left[\frac{1 - \alpha + S_p/m_v}{\alpha - n + \tau + (1 + \tau)S_p/m_v} \right] \frac{n}{S_p \rho_f}$$

Approximation of velocity

if $\alpha = 1, \tau = 0, S_p = nC_f$

$$c_2 = \left[\frac{nC_f/m_v}{1 - n + nC_f/m_v} \right] \frac{1}{C_f \rho_f}$$

Two wave:

$$\begin{aligned} \gamma = \gamma_1 & \quad \frac{v}{w} \approx 1 \\ \gamma = \gamma_2 & \quad \frac{v}{w} \approx -\left[\frac{\alpha - n}{\alpha} + \frac{S_p}{\alpha n m_v} \right] \end{aligned}$$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

42

گسترش موج در لایه خاک اشباع

Example: soil properties

Symbol	Property	Value
ρ_s	Density of solids (kg/m ³)	2650
ρ_f	Density of fluid (kg/m ³)	1000
k	Permeability (m/s)	0.001
n	Porosity (-)	0.400
τ	Tortuosity (-)	0.000
α	Biot coefficient (-)	1.000
m_v	Compressibility of soil (m ² /MN)	0.0002
C_f	Compressibility of fluid (m ² /MN)	0.0005
C_s	Compressibility of solids (m ² /MN)	0.000
ω	Frequency (1/s)	10

Exact solution

$$\gamma_1 = -0.707106781 + 0.000000004i : A_v/A_w = 0.999999981 - 0.000012500i,$$

$$\gamma_2 = -22.439191923 + 22.394414404i : B_v/B_w = -4.000000019 - 0.000012500i.$$

approximate solution

$$\gamma_1 = -0.7071068 : A_v/A_w = 1,$$

$$\gamma_2 = -22.416793 + 22.416793i : B_v/B_w = -4.$$

Dr. Hasan Ghasemzadeh

43